25.10.2023

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta perjantai 27.10.2023 klo 11.40
HE 25/2023 vp / Lausuntopyyntö

Palvelualojen työnantajat PALTA ry (jäljempänä ”Palta”) kiittää liikenne- ja viestintävaliokuntaa 23.10.2023 sähköpostitse saapuneesta lausuntopyynnöstä, jossa Paltalta on pyydetty kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta (HE 25/2023).

HE 25/2023, minkä taustalla on EU:n valtiontukisääntelyn edellyttämät muutostarpeet sekä eduskunnan aiempi lausuma vedyn edistämisestä yhtenä liikenteen käyttövoimana, on Paltan näkemyksen mukaan perusteellisesti laadittu. Nyt valmisteilla oleva muutos muuttaisi hankintatukilakia 1.1.2024 alkaen. Nykyinen hankintatukilaki on voimassa 31.12.2024 asti, joten nyt tehtävät muutokset olisivat voimassa vain vuoden 2024.

Vuoden 2022 alussa alkaneelle sähkökäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatuelle ja vuoden 2020 alussa alkaneelle kaasukuorma-autojen hankintatuelle on Paltan näkemyksen mukaan liikenne ja logistiikka-alalla edelleen suuri tarve. Paketti- ja kuorma-autokannassa kaasu- ja sähköautojen määrä kasvaa hitaasti ja vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävien ajoneuvojen hankintahinta on yhä selvästi dieselkalustoa kalliimpi. Hankintatuesta jo saatujen hyvien kokemusten perusteella hankintatuet ovat vauhdittaneet selvästi sähkö- ja kaasuautojen kysyntää paketti- ja kuorma-automarkkinassa, ja niillä on ollut tärkeä rooli liikenteen ja logistiikan vihreän siirtymän edistämisessä.

Myös hallituksen esitykseen sisältyvä ehdotus hankintatuen laajentamisesta koskemaan myös vetykäyttöisiä paketti- ja kuorma-autoja on tärkeä, sillä se laajentaa valikoimassa olevia vähäpäästöisiä teknologiavaihtoehtoja, tekee hankintatuesta aiempaa teknologianeutraalimman sekä tulee edistämään vedyn tieliikennekäyttöä.

Hallituksen esityksessä sähkö- ja vetykäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatukien osalta ehdotetaan otettavaksi käyttöön ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset maksimituki-intensiteetit, jolloin sähkö- ja vetykäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatuen enimmäismäärät eroavat siten, että pienillä yrityksillä tuen enimmäismäärä olisi 60 prosenttia, keskisuurilla yrityksillä 50 prosenttia ja suurilla yrityksillä 30 prosenttia. Vaikka ehdotetut maksimitukimäärät asettavat eri kokoiset yritykset erilaiseen asemaan hankintatukien enimmäismäärissä, katsoo Palta hallituksen esityksen tavoin, ettei ehdotuksella ole markkinoita laajemmin vääristävää vaikutusta, koska suurilla yrityksillä on keskimäärin pieniä ja keskisuuria yrityksiä paremmat mahdollisuudet

25.10.2023

investoida hankintahinnaltaan diesel- tai bensiini-käyttöisiä paketti- ja kuorma-autoja kalliimpiin vaihtoehtoisilla käyttövoimilla käyttäviin ajo-neuvoihin sekä niiden tarvitsemaan infraan. Liikenteen puhdas siirtymä etenee tällä hetkellä nopeimmin suurissa yrityksissä ja keskeistä on saada myös pienet ja keskisuuret yritykset kehitykseen mukaan.

Liikenteen ja logistiikan päästöjä tulee vähentää merkittävästi ja nopeasti, jotta Suomen vuodelle 2030 asetetut liikenteen päästövähennystavoitteet on mahdollista saavuttaa. Palta katsoo, että lain voimassaolon ei tulisi päättyvä vuoden 2024 loppuun, vaan sitä tulisi jatkaa jo tässä vaiheessa vuoden 2028 loppuun asti, sillä tarve paketti- ja kuorma-autojen hankintatuelle on suuri ja pitempiaikainen puhtaamman ajoneuvokaluston hankintatukijärjestelmä luo yrityksille ennakoitavan ja luotettavan investointiympäristön liikenteen ja logistiikan vihreän siirtymän tärkeälle ajanjaksolle.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Elinkeinopoliittinen yksikkö

Tatu Rauhamäki	Petri Laitinen
Johtaja	Liikenne- ja logistiikkajohtaja